

Aan:

Het Ministerie van Justitie, het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Ministerie van Economische Zaken

Betreft:

Reactie op het voorontwerp van de Auteurswet en de Wet op de naburige rechten dd 1 juni 2010

Van:

Peter Lindhout

functies: producent van animatiefilms bij Coconino, voorzitter van de Vereniging van Nederlandse Animatieproducenten (VNAP), vertegenwoordiger van de animatieproducenten bij de Federatie Filmbelangen, masterstudent informatierecht aan de Universiteit van Amsterdam (met ingang van september 2010)

adres: Crooswijksesingel 29 B
3034CJ Rotterdam

tel: 010 4138336

E-mail: p.lindhout@planet.nl

Datum:

Rotterdam, 14 juli 2010

Inleiding:

Tijdens de vergadering van de Vereniging voor Auteursrecht op 11 juni 2010, waar mevrouw Anne Marie ter Horst het voorontwerp van de Auteurswet en de Wet op de naburige rechten toelichtte, gaf ik reeds een mondelinge reactie. Door middel van deze schriftelijke reactie wil ik graag mijn argumenten verduidelijken. Ten eerste zal ik ingaan op de gevolgen van de wijzigingen voor "filmwerken" in de zin van hoofdstuk V van de Auteurswet. Vervolgens zal ik een suggestie doen voor het verbeteren van de positie van de auteur bij filmwerken. Tenslotte zal ik een suggestie doen voor een eventuele toekomstige wijziging van de Auteurswet. Omwille van de beknoptheid van deze reactie zal ik niet ingaan op de voorgestelde veranderingen in de WNR.

Gevolgen van de wijziging voor hoofdstuk V AW (filmwerken):

Een filmwerk is een productie met drie belangrijke kenmerken. Ten eerste worden de bijdragen van verschillende (rechthebbende) auteurs samengevoegd tot een onlosmakelijk geheel. Ten tweede vergen filmproducties gewoonlijk een grote financiële investering en

ten derde is de exploitatieperiode van een filmwerk vaak lang tot zeer lang. Om de exploitatie van een dergelijke productie mogelijk te maken is het van belang dat de exploitatierechten berusten bij de producent, die op zijn beurt deze rechten kan overdragen of licentiëren aan één of meerdere exploitanten.

Indien de producent niet beschikt over de exploitatierechten kunnen individuele auteurs de exploitatie door middel van een verbodsrecht frustreren. Hierdoor worden enerzijds andere auteurs afgesneden van inkomsten uit de exploitatie en anderzijds wordt geldschieters de mogelijkheid ontzegd om hun investeringen terug te verdienen. Het gevolg hiervan zal zijn dat filmprojecten niet meer kunnen worden gefinancierd, omdat geldschieters (waaronder fondsen) niet willen investeren in films waarvan de exploitatie met een verbodsrecht kan worden bedreigd.

Als gevolg van de voorgestelde veranderingen treedt een probleem op en dat probleem schuilt in artikel 45d lid 2 AW. Het vermoeden van overdracht van lid 1 van dit artikel, geldt niet voor de maker/componist van de muziek bij de film (hierna: Componist), noch voor de schrijver van de tekst bij deze muziek (hierna: Tekstschrijver). In de huidige Auteurswet vormt deze uitzondering op lid 1 geen probleem, omdat deze rechten alsnog contractueel kunnen worden overgedragen aan de producent, waardoor de exploitatie niet in gevaar komt. Echter, volgens artikel 2 van het voorstel is overdracht van deze rechten niet langer mogelijk en volgens artikel 25b lid 1 van het voorstel is een exclusieve licentie van deze rechten na vijf jaar opzegbaar. Deze wijziging stelt de Componist en de Tekstschrijver in staat om de exploitatie met een verbodsrecht te bedreigen, hetgeen de bedoeling van hoofdstuk V van de Auteurswet (bescherming van de exploitatie van filmwerken) volledig ondergraaft.

Suggestie voor bescherming van de positie van de auteur bij filmwerken:

De betere bescherming van de auteur die wordt beoogd door het wetsvoorstel is in veel gevallen niet overbodig. Bij filmwerken zou ter bescherming van de auteur mijns inziens moeten worden gezocht naar manieren om de producent te verplichten om budgetten en inkomsten uit exploitatie op een eerlijke manier te verdelen*. De billijke vergoeding die de producent uit hoofde van artikel 45d aan de maker verschuldigd is, blijft vooralsnog meestal een oningevulde grootheid en de wettelijke invulling van de billijke vergoeding stuit op verschillende bezwaren. Daarom denk ik dat naast een wettelijke verplichting voor de producent zou ook moeten worden gedacht aan het stimuleren van zelfregulering in de vorm van onderlinge bindende afspraken tussen producenten en beroepsverenigingen.

**Hierbij mag niet uit het oog worden verloren dat auteurs bij filmproducties –in tegenstelling tot bijvoorbeeld schrijvers van literatuur– een honorarium ontvangen voor hun inspanningen. Zij zijn dus (anders dan literaire auteurs) voor hun inkomen niet volledig afhankelijk van inkomsten uit exploitatie.*

Suggestie voor toekomstige wijziging van de Auteurswet:

Bij een verandering van de Auteurswet ligt het voor de hand dat de regeling van hoofdstuk V van de Auteurswet wordt uitgebreid naar andere vormen van producties die

worden gekenmerkt door de onlosmakelijke samenvoeging van bijdragen van (rechthebbende) auteurs, door hoge investeringen en door een lange exploitatietijd. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan theater, opera- en musicalproducties, maar ook aan bijvoorbeeld de productie van computergames. Weliswaar zijn auteurs bij computergameproducties gewoonlijk in loondienst (waardoor de werkgever de auteur is), maar dit doet in wezen niet af aan de noodzaak van bescherming van de exploitatie.

Wellicht kan deze suggestie om het bereik van hoofdstuk V uit te breiden een bijdrage leveren aan een latere modernisering van de Auteurswet.